A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2026. október 22.*

„Tagállami kötelezettségszegés – EUMSZ 258. cikk – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 2013/48/EU irányelv – Ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog a büntetőeljárások során – A 3. cikk (3) bekezdésének b) pontja – A gyanúsítottaknak és vádlottaknak az ügyvéd kihallgatáson való jelenlétéhez és hatékony részvételéhez való joga – A »jelenlét« és a »hatékony részvétel« fogalma – A 3. cikk (6) bekezdésének b) pontja – Az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogtól való ideiglenes eltérés – Azt előíró nemzeti szabályozás, hogy a gyanúsítottak vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személyek ügyvéd jelenléte nélkül kihallgathatók, ha az ügyvéd meghatározott határidőn belül nem jelenik meg – Helytelen átültetés – 9. cikk – Az ügyvédi jelenlétről vagy segítségnyújtásról való lemondás – E jog tartalmára és az arról való lemondás lehetséges következményeire vonatkozó tájékoztatás – Az átültetés elmaradása”

A C-660/24. sz. ügyben,

az EUMSZ 258. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt 2024. október 10-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: Kovács C., P. Ondrůšek és M. Wasmeier, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek

Magyarország (képviselik: Biró-Tóth Zs., Fehér M. Z. és Koós G., meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Cseh Köztársaság** (képviselik kezdetben: T. Müller, A. Pagáčová, M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben, később: T. Müller, J. Očková, A. Pagáčová és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

* Az eljárás nyelve: magyar.

tagjai: I. Jarukaitis tanácselnök, R. Frendo (előadó), N. Jääskinen, M. Condinanzi és A. Kornezov bírák,

főtanácsnok: T. Ćapeta,

hivatalvezető: E. Sartori tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2025. december 10-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2026. március 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetlevelében az Európai Bizottság a Bíróságtól annak megállapítását kéri, hogy Magyarország azáltal, hogy nem fogadta el egyrészt a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról szóló, 2013. október 22-i 2013/48/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 294., 1. o.) 3. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (6) bekezdése b) pontjának, másrészt pedig az ezen irányelv 9. cikkének való megfeleléshez szükséges intézkedéseket, nem teljesítette az említett irányelvből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az uniós jog

2 A 2013/48 irányelv (4), (6), (8), (23)–(25), (28), (30)–(32), (44), (52) és (54) preambulumbekezdése kimondja:

„(4) A büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének érvényesítése előfeltételként szükségessé teszi, hogy a tagállamok megbízzanak egymás büntető igazságszolgáltatási rendszerében. A kölcsönös elismerés foka nagymértékben függ számos tényezőtől, így a gyanúsítottak és a vádlottak jogait garantáló mechanizmusoktól és a kölcsönös elismerés elve alkalmazásának megkönnyítéséhez szükséges közös minimális normáktól.

[…]

(6) A büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése csak olyan bizalmi légkör esetén érvényesülhet ténylegesen, amelyben nemcsak az igazságszolgáltatási hatóságok, hanem a büntetőeljárásban részt vevő valamennyi szereplő a sajátjával egyenértékűnek tekinti más tagállam igazságszolgáltatási hatóságainak határozatait, ami nem csupán a másik tagállam szabályainak helyességébe vetett bizalmat jelenti, hanem az ilyen szabályok helyes alkalmazásába vetett bizalmat is. A kölcsönös bizalom erősítéséhez a[z Európai Unió Alapjogi Chartájából (a továbbiakban: Charta)], az [emberi jogok és alapvető szabadságok

védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezményből (kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény, a továbbiakban: EJEE)] és [az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1966. december 16-án elfogadott és 1976. március 23-án hatályba lépett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányából] eredő eljárási jogok és garanciák védelmére vonatkozó részletes szabályokra van szükség. Szükséges továbbá a Chartában és az EJEE-ben meghatározott minimális normák [Európai] Unión belüli továbbfejlesztése, mind ezen irányelv, mind más intézkedések révén.

[…]

(8) A közös minimumszabályok következtében várhatóan nő az egyes tagállamok büntető igazságszolgáltatási rendszerébe vetett bizalom, aminek pedig hatékonyabb, a kölcsönös bizalom jegyében zajló igazságügyi együttműködést és az alapjogvédelem kultúrájának Unión belüli terjesztését kell eredményeznie. A közös minimumszabályokkal a polgárok szabad áramlásának akadályai is megszüntethetők a tagállamok egész területén. Ilyen közös minimumszabályokat kell megállapítani az ügyvédi segítség büntetőeljárásokban történő igénybevételéhez, a valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogra vonatkozóan.

[…]

(23) A gyanúsított és a vádlott számára biztosítani kell a jogot, hogy az őt képviselő ügyvéddel kommunikálhasson. E kommunikációra bármikor sor kerülhet, így azt megelőzően is, hogy a gyanúsított vagy a vádlott élt volna az ügyvéddel való találkozás jogával. A tagállamok gyakorlati szabályokban rendelkezhetnek a gyanúsított vagy a vádlott és az ügyvédje közötti kommunikáció időtartamáról, gyakoriságáról és módjáról, többek között az említett kommunikáció lehetővé tétele érdekében videokonferencia és egyéb kommunikációs technológia használatáról is, feltéve, hogy e szabályok nem sértik a gyanúsított vagy a vádlott ügyvéddel történő kommunikációhoz való jogának tényleges gyakorlását és lényegét.

(24) Ez az irányelv nem akadályozhatja meg a tagállamokat abban, hogy bizonyos kisebb súlyú jogsértések esetében a gyanúsítottnak vagy a vádlottnak az ügyvédhez való jogát telefonon keresztül biztosítsák. A jog effajta korlátozásának azonban azokra az esetekre kellene szorítkoznia, amelyekben gyanúsítottat vagy vádlottat a rendőrség vagy más bűnüldöző vagy igazságszolgáltatási hatóság nem hallgatja ki.

(25) A tagállamoknak biztosítaniuk kell a gyanúsítottak és vádlottak ahhoz fűződő jogát, hogy a rendőrség vagy más bűnüldöző vagy igazságszolgáltatási hatóság általi kihallgatása – ideértve a bírósági meghallgatásokat is – során ügyvédje jelen legyen, és azokon aktívan részt vegyen. A részvételt azon, nemzeti jog szerinti eljárásoknak megfelelően kell gyakorolni, amelyek az ügyvédnek a gyanúsított vagy a vádlott rendőrség vagy más bűnüldöző vagy igazságszolgáltatási hatóság általi kihallgatásán – ideértve a bírósági meghallgatásokat is – való részvételét szabályozzák, feltéve, hogy ezen eljárások nem sértik az érintett jog tényleges gyakorlását és lényegét. A gyanúsított vagy a vádlott rendőrség vagy más bűnüldöző vagy igazságszolgáltatási hatóság általi kihallgatásán, illetve a bírósági meghallgatáson az ügyvéd egyebek mellett – az említett eljárásokkal összhangban – kérdéseket tehet fel, magyarázatot kérhet és nyilatkozatokat tehet, amelyeket az érintett tagállam jogszabályaival összhangban jegyzőkönyvbe kell venni.

[…]

(28) Gyanúsított vagy a vádlott szabadságának elvonása esetén, a tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket, hogy az ilyen személy ténylegesen gyakorolni tudja az ügyvédhez való jogát – többek között az ügyvédi segítség megszervezésével, ha az ilyen személynek nincs ügyvédje –, kivéve, ha erről a jogáról lemondott. Ilyen intézkedés lehet többek között az, hogy az illetékes hatóságok a rendelkezésre álló ügyvédek jegyzéke alapján – amelyből a gyanúsított vagy a vádlott választhat – gondoskodnak az ügyvédi segítségről. Az intézkedések között szerepelhetnek adott esetben költségmentességre vonatkozó intézkedések is.

[…]

(30) Olyan esetekben, amikor a gyanúsított vagy a vádlott nagy földrajzi távolságban – például tengerentúli területeken – található, vagy ha a tagállam a területén kívül katonai műveleteket folytat vagy azokban részt vesz, a tagállamok ideiglenesen eltérhetnek attól a jogtól, hogy a gyanúsított vagy a vádlott a szabadságelvonás megkezdését követően indokolatlan késedelem nélkül igénybe vehessen ügyvédi segítséget. Az ideiglenes eltérés ideje alatt indokolt, hogy az illetékes hatóságok ne hallgathassák ki az érintett személyt, és nem végezhetnek semmilyen, ezen irányelvben meghatározott nyomozási vagy bizonyításfelvételi cselekményt sem. Amennyiben az ügyvédi segítség azonnali igénybevétele a gyanúsított vagy a vádlott földrajzi távolsága miatt nem megoldható, a tagállamoknak biztosítaniuk kell a telefonon vagy videokonferencián keresztül történő kommunikációt, kivéve, ha az kivitelezhetetlen.

(31) A tagállamok számára engedélyezni kell, hogy ideiglenesen eltérhessenek az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogtól a tárgyalást megelőző szakban, ha erre valamely személy életét, szabadságát vagy testi épségét fenyegető súlyosan hátrányos következmény elhárítása érdekében van sürgős szükség. Az ilyen indokú ideiglenes eltérés ideje alatt indokolt, hogy az illetékes hatóságok kihallgathassák a gyanúsítottat vagy a vádlottat az ügyvéd távollétében, feltéve, hogy tájékoztatták a hallgatáshoz való jogáról, és e jogával élhet is, továbbá, hogy a kihallgatás nem sérti a védelemhez való jogot, ideértve azt az előjogot is, hogy a gyanúsítottnak vagy a vádlottnak ne kelljen önmagára nézve terhelő vallomást tennie. A kihallgatás kizárólag azt a célt szolgálhatja, illetve arra korlátozódhat, hogy az illetékes hatóságok megszerezzék azokat az információkat, amelyek a valamely személy életét, szabadságát vagy testi épségét fenyegető súlyosan hátrányos következmények elhárítása érdekében feltétlenül szükségesek. Az ezen eltéréssel való visszaélés elviekben helyrehozhatatlanul sértené a védelemhez való jogot.

(32) A tagállamok számára abban az esetben is engedélyezni kell, hogy ideiglenesen eltérhessenek az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogtól a tárgyalást megelőző szakban, ha a nyomozó hatóságok azonnali intézkedése elengedhetetlen ahhoz, hogy megakadályozzák a büntetőeljárás érdemi veszélyeztetését, különösen az alapvető bizonyítékok megsemmisítését vagy megváltoztatását, vagy a tanúk befolyásolását. Az ilyen indokú ideiglenes eltérés ideje alatt indokolt, hogy az illetékes hatóságok kihallgathassák a gyanúsítottat vagy a vádlottat az ügyvéd távollétében, feltéve, hogy tájékoztatták a hallgatáshoz való jogáról, és e jogával élhet is, továbbá, hogy a kihallgatás nem sérti a védelemhez való jogot, ideértve azt az előjogot is, hogy a gyanúsítottnak vagy a vádlottnak ne kelljen önmagára nézve terhelő vallomást tennie. A kihallgatás kizárólag azt a célt szolgálhatja, illetve arra korlátozódhat, hogy az illetékes hatóságok megszerezzék azokat az

információkat, amelyek a büntetőeljárás érdemi veszélyeztetésének megakadályozása érdekében feltétlenül szükségesek. Az ezen eltéréssel való visszaélés elviekben helyrehozhatatlanul sértené a védelemhez való jogot.

[…]

(44) A keresett személy számára biztosítani kell a jogot, hogy a végrehajtó államban őt képviselő ügyvéddel kommunikálhasson. Lehetővé kell tenni, hogy e kommunikációra bármikor sor kerülhessen, így azt megelőzően is, hogy a keresett személy élt volna az ügyvéddel való találkozás jogával. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy gyakorlati szabályokban rendelkezhessenek a keresett személy és az ügyvédje közötti kommunikáció időtartamáról, gyakoriságáról és módjáról, többek között az említett kommunikáció lehetővé tétele érdekében videokonferencia és egyéb kommunikációs technológia használatáról is. E gyakorlati szabályok nem sérthetik a keresett személy ügyvédjével történő kommunikációhoz való jogának tényleges gyakorlását és lényegét.

[…]

(52) Ez az irányelv védi a Charta által elismert alapjogokat és elveket, köztük […] a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot, az ártatlanság vélelmét, valamint a védelemhez való jogot. Ezt az irányelvet az említett jogokkal és elvekkel összhangban kell végrehajtani.

[…]

(54) Ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy magasabb szintű védelem biztosítása érdekében kiterjeszthessék az ezen irányelvben meghatározott jogokat. A védelem magasabb szintje nem akadályozhatja a bírósági határozatok kölcsönös elismerését, amelynek a megkönnyítése e minimumszabályok célja. A védelem szintje soha nem lehet alacsonyabb a Charta és az EJEE által meghatározott, a[z Európai Unió Bírósága] és az Emberi Jogok Európai Bírósága [(a továbbiakban: EJEB)] ítélkezési gyakorlatának értelmezése szerinti normáknál.”

3 Az irányelv „Ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog a büntetőeljárás során” című 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottak és a vádlottak ügyvédi segítséget vehessenek igénybe abban az időpontban és olyan módon, hogy az érintett személy a gyakorlatban hatékonyan érvényesíthesse a védelemhez való jogát.

(2) A gyanúsított vagy vádlott számára indokolatlan késedelem nélkül kell biztosítani az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogot. A gyanúsított vagy vádlott számára minden esetben biztosítani kell az ügyvédi segítség igénybevételének lehetőségét az alábbi időpontok közül a legkorábbiban:

a) a rendőrség vagy egyéb bűnüldöző vagy igazságügyi hatóság általi kihallgatásának megkezdését megelőzően;

b) a (3) bekezdés c) pontjával összhangban bármely nyomozó vagy más illetékes hatóság által bármely nyomozási vagy más bizonyításfelvételi cselekmény lefolytatásakor;

c) a szabadságelvonás megkezdését követően indokolatlan késedelem nélkül;

d) amennyiben büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező bíróságra idézték be, az említett bíróság előtti megjelenés előtt kellő időben.

(3) Az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog a következőket foglalja magában:

a) a tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottnak vagy vádlottnak joga legyen az őt képviselő ügyvéddel négyszemközt beszélni és kommunikálni, adott esetben a rendőrség vagy más bűnüldöző vagy igazságügyi hatóság általi kihallgatás megkezdését megelőzően is;

b) a tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottnak vagy vádlottnak joga legyen ahhoz, hogy ügyvédje jelen legyen, és hatékonyan részt vegyen a kihallgatás során. Az ügyvéd részvételére a nemzeti jog szerinti eljárásokkal összhangban kerülhet sor, feltéve, hogy ezen eljárások nem sértik az érintett jogok tényleges gyakorlását és lényegét. Amennyiben a kihallgatáson részt vesz ügyvéd, a részvétel tényét az érintett tagállam jogában meghatározott jegyzőkönyvezési eljárással összhangban rögzíteni kell;

[…]

(4) A tagállamok törekednek arra, hogy a gyanúsítottak és a vádlottak részére általános tájékoztatást nyújtsanak annak érdekében, hogy azok könnyebben találjanak ügyvédet.

Az ügyvéd kötelező jelenlétére vonatkozó nemzeti jogi rendelkezések ellenére a tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a szabadságelvonással érintett gyanúsítottak vagy vádlottak ténylegesen gyakorolni tudják az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogukat, kivéve, ha erről a jogukról a 9. cikkel összhangban lemondtak.

(5) Rendkívüli körülmények esetén, és kizárólag a tárgyalást megelőző szakban a tagállamok ideiglenesen eltérhetnek a (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásától, amennyiben a gyanúsított vagy a vádlott nagy földrajzi távolságban található, és ez lehetetlenné teszi azon jogának biztosítását, hogy a szabadságelvonás megkezdését követően indokolatlan késedelem nélkül igénybe vehessen ügyvédi segítséget.

(6) Rendkívüli körülmények esetén, és kizárólag csak a tárgyalást megelőző szakaszban a tagállamok indokolt mértékben ideiglenesen eltérhetnek a (3) bekezdésben foglalt jogok alkalmazásától, amennyiben azt az eset egyedi körülményeinek fényében az alábbi nyomós okok egyike támasztja alá:

a) ha sürgősen meg kell akadályozni a valamely személy életét, szabadságát vagy testi épségét fenyegető, súlyosan hátrányos következmények bekövetkeztét;

b) a nyomozó hatóságok azonnali intézkedése elengedhetetlen ahhoz, hogy megakadályozzák a büntetőeljárás érdemi veszélyeztetését.”

4 Az említett irányelvnek „Az ideiglenes eltérések alkalmazásának általános feltételei” című 8. cikke értelmében:

„(1) A 3. cikk (5) vagy (6) bekezdésében […] foglaltak szerinti ideiglenes eltérésnek az alábbi követelményeknek kell megfelelnie:

a) arányos, és nem terjed túl a szükséges mértéken;

b) időben szigorúan korlátozott;

c) nem alapul kizárólag a feltételezett bűncselekmény típusán vagy súlyosságán; és

d) nem sérti általában véve az eljárás tisztességes lefolytatását.

(2) A 3. cikk (5) vagy (6) bekezdése szerinti ideiglenes eltérések kizárólag valamely igazságügyi hatóság vagy más olyan illetékes hatóság kellően indokolt, eseti alapon hozott határozatával engedélyezhetők, amelynek határozata bírósági felülvizsgálat tárgyát képezheti. A kellően indokolt határozatot az érintett tagállam jogában meghatározott jegyzőkönyvezési eljárással összhangban jegyzőkönyvbe kell venni.

[…]”

5 Ugyanezen irányelvnek a „Jogról való lemondás” című 9. cikke a következőket írja elő:

„(1) A kötelező ügyvédi jelenlétet vagy segítségnyújtást előíró nemzeti jogi rendelkezések sérelme nélkül a tagállamok a 3. és 10. cikkben említett jogokról való lemondással kapcsolatban biztosítják, hogy:

a) a gyanúsított vagy a vádlott egyszerű és közérthető nyelven – akár írásban, akár szóban – egyértelmű és kellő tájékoztatást kapjon az érintett jog tartalmáról és az arról való lemondás lehetséges következményeiről; valamint hogy

b) a jogról való lemondás önkéntes és egyértelmű legyen.

(2) A jogról írásban vagy szóban lehet lemondani, és a lemondás tényét, valamint a lemondás körülményeit az érintett tagállam jogában meghatározott jegyzőkönyvezési eljárással összhangban rögzíteni kell.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsított vagy vádlott a lemondást a későbbiekben a büntetőeljárás során bármikor visszavonhassa, valamint, hogy a gyanúsítottat vagy a vádlottat erről a lehetőségről tájékoztassák. Az ilyen visszavonás a megtételének időpontjától hatályos.”

6 A 2013/48 irányelv „Költségmentesség” című 11. cikkének szövege a következő:

„Ez az irányelv nem érinti a költségmentességre vonatkozó nemzeti jogszabályokat, amelyek a Chartával és az EJEE-vel összhangban alkalmazandók.”

A magyar jog

7 A büntetőeljárásról szóló, 2017. június 26-i 2017. évi XC. törvény (a *Magyar Közlöny* 2017. évi 99. száma, a továbbiakban: Be.) 3. §-ának (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A terheltnek a büntetőeljárás minden szakaszában joga van a hatékony védelemhez.

(2) A terheltnek joga van ahhoz, hogy személyesen védekezzen, és ahhoz hogy a védelem ellátására védő közreműködését vegye igénybe.”

8 A Be. 39. §-a a következőket írja elő:

„(1) A terhelt jogosult arra, hogy

[…]

b) a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság megfelelő időt és körülményeket biztosítson számára a védekezésre való felkészüléshez,

c) a büntetőeljárási jogairól és kötelességeiről a bíróságtól, az ügyészségtől és a nyomozó hatóságtól felvilágosítást kapjon,

d) védelmének ellátására védőt hatalmazzon meg vagy védő kirendelését indítványozza,

e) a védőjével ellenőrzés nélkül tanácskozzon,

[…]

(2) A fogva lévő terhelt jogosult arra, hogy

[…]

c) a védőjével, és ha külföldi állampolgár, az államának konzuli képviselőjével a kapcsolatot felvegye, vele személyesen, postai vagy elektronikus úton ellenőrzés nélkül érintkezzen,

[…]

[…]

(4) A bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a terheltet a büntetőeljárásban történő részvételének kezdetekor a jogairól tájékoztatja és a kötelezettségeire figyelmezteti. […]

(5) Ha a terhelt fogva van, az eljáró bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság a terheltet a jogairól írásban is tájékoztatja. A tájékoztatás kiterjed a fogva tartásnak az elrendeléséről szóló határozat szerinti, illetve a törvényben meghatározott lehetséges végső tartamára, a fogva tartás meghosszabbításának, fenntartásának és felülvizsgálatának szabályaira, valamint az e határozatokkal szembeni jogorvoslathoz, illetve a fogva tartás megszüntetése iránti indítvány benyújtásához való jogra is.

[…]”

9 A Be. 44. §-ának (3) bekezdése értelmében:

„A büntetőeljárásban védő részvétele kötelező, ha

a) a bűncselekményre a törvény öt évig terjedő vagy ennél súlyosabb szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli,

b) a terhelt vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy személyi szabadságot érintő kényszerintézkedés hatálya alatt áll, más ügyben letartóztatás, előzetes kényszergyógykezelés hatálya alatt áll, valamint ha szabadságvesztést, elzárást vagy javítóintézeti nevelést tölt,

c) a terhelt vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy hallássérült, siketvak, vak, beszédfogyatékos, más okból kommunikációképtelen, vagy abban súlyos fokban korlátozott, továbbá – a beszámítási képességére tekintet nélkül – kóros elmeállapotú,

d) a terhelt vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy a magyar nyelvet nem ismeri,

e) a terhelt vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy egyéb okból nem képes személyesen védekezni,

f) a bíróság, az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság a terhelt vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy indítványára, vagy azért, mert azt egyéb okból szükségesnek tartotta, védőt rendelt ki,

g) e törvény erről külön rendelkezik.”

10 A Be. 74. §-ának (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság – e törvény eltérő rendelkezésének hiányában – a büntetőeljárásban részt vevő személyt az őt érintő eljárási cselekményt megelőzően a jogairól tájékoztatja és a kötelezettségeire figyelmezteti.”

11 Ugyanezen törvény 274. §-ának (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az őrizet a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés tárgyában hozott döntésig, de legfeljebb hetvenkét óráig tarthat.”

12 A Be. 385. §-ának (2) bekezdése értelmében:

„Az őrizetbe vett személyt a fogva tartása kezdetétől számított huszonnégy órán belül ki kell hallgatni.”

13 A Be. 387. §-ának (3) bekezdése a következőket írja elő:

„Ha a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy védőt kíván meghatalmazni, vagy a nyomozó hatóság, illetve az ügyészség védőt rendel ki, a nyomozó hatóság vagy az ügyészség a védőt nyomban értesíti és a gyanúsítotti kihallgatást a védő megérkezéséig, de legalább két órára elhalasztja. Ha a megállapított határidőn belül

a) a védő nem jelenik meg, illetve

b) a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy a védővel lefolytatott tanácskozás alapján a kihallgatás megkezdéséhez hozzájárul,

a nyomozó hatóság vagy az ügyészség a gyanúsítotti kihallgatást megkezdi.”

A pert megelőző eljárás és a Bíróság előtti eljárás

14 2016. december 19-én Magyarország bejelentette a Bizottságnak a 2013/48 irányelvet a jogrendjébe átültető nemzeti intézkedéseket.

15 A bejelentett intézkedések vizsgálatát követően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy azok nem biztosítják a nemzeti jognak a 2013/48 irányelv 3. cikke (6) bekezdése b) pontjának, valamint 9. és 10. cikkének való megfelelését. Ezért 2021. november 12-én felszólító levelet küldött Magyarországnak, amelyben felszólította, hogy két hónapon belül tegye meg észrevételeit.

16 Magyarország 2022. január 12-i levelében válaszolt e felszólító levélre, jelezve, hogy álláspontja szerint helyesen ültette át jogrendjébe a 2013/48 irányelv e rendelkezéseit.

17 Az így adott válaszok elemzését követően a Bizottság fenntartotta, hogy azok a 2013/48 irányelv 3. cikke (6) bekezdésének b) pontja és 9. cikke vonatkozásában nem kielégítőek. 2023. július 14-én ezen intézmény ennélfogva indokolással ellátott véleményt küldött Magyarországnak, amelyben felszólította, hogy a kézhezvételtől számított két hónapon belül tegyen eleget az abban foglalt kötelezettségeknek.

18 Az indokolással ellátott véleményre 2023. szeptember 13-án adott válaszában Magyarország ismét arra hivatkozott, hogy helyesen ültette át jogrendjébe a 2013/48 irányelv 3. cikke (6) bekezdésének b) pontját. Ezen irányelv 9. cikke átültetésének hiányát illetően e tagállam jelezte, hogy a magyar szabályozás módosítható e kifogás orvoslása érdekében.

19 A 2024. április 5-én tartott ülést követően Magyarország bejelentette, hogy a lehető leghamarabb további tájékoztatást fog nyújtani a jogszabályai lehetséges változásairól anélkül, hogy szükségszerűen konkrét szövegezést osztana meg.

20 A Bizottság, mivel nem találta kielégítőnek Magyarország válaszát, 2024. október 10-én a jelen kereset Bíróság elé terjesztése mellett döntött.

21 A Bíróság elnöke a 2025. február 7-i határozatával megengedte a Cseh Köztársaság számára, hogy Magyarország kérelmeinek támogatása végett beavatkozzon.

A keresetről

22 Keresetének alátámasztására a Bizottság két kifogásra hivatkozik, amelyek közül az első a 2013/48 irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (6) bekezdése b) pontjának a magyar jogrendbe való helyes átültetésének elmulasztására, a második pedig ezen irányelv 9. cikke átültetésének hiányára vonatkozik.

A 2013/48 irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (6) bekezdése b) pontjának helytelen átültetésére alapított, első kifogásról

A felek érvei

23 Első kifogásával a Bizottság arra hivatkozik, hogy Magyarország helytelenül ültette át jogrendjébe a 2013/48 irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (6) bekezdésének b) pontját, mivel a Be. 387. §-ának (3) bekezdése általános jelleggel lehetővé teszi, hogy a gyanúsítottakat vagy bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személyeket ügyvéd jelenléte nélkül hallgassák ki, ha az ügyvéd az értesítését követő legalább kétórás várakozási időn belül nem jelenik meg a kihallgatáson.

24 E szabályozás ugyanis összeegyeztethetetlen a 2013/48 irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével, amelynek értelmében a gyanúsítottak vagy vádlottak számára biztosítani kell az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogot, és különösen e rendelkezés b) pontjával, amely előírja, hogy e személyeknek joguk van ahhoz, hogy ügyvédjük jelen legyen, és hogy hatékonyan részt vegyen a kihallgatáson. Az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról az ezen irányelv 9. cikkében foglalt feltételek tiszteletben tartása mellett történő lemondás hiányában a tagállamok csak az említett irányelv 3. cikkének (6) bekezdésében és különösen e rendelkezés b) pontjában kifejezetten előírt kivételes körülmények között térhetnek el az érintett személyeket megillető, ügyvédi jelenléthez való jog alkalmazásától, vagyis akkor, ha a nyomozó hatóságok azonnali intézkedése elengedhetetlen ahhoz, hogy megakadályozzák a büntetőeljárás érdemi veszélyeztetését.

25 A Bizottság arra hivatkozik, hogy a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének a) és b) pontjában előírt, az ügyvéddel való, a kihallgatást megelőző kommunikációhoz és az ügyvéd jelenlétében történő kihallgatáshoz való jog feltétlen, mivel az e jogoktól való egyedüli eltéréseket ezen irányelv 3. cikkének (6) bekezdése írja elő kifejezetten. Így ezen intézmény szerint a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontja arra kötelezi a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy az ügyvéd jelen legyen a kihallgatáson, kivéve ha az ezen irányelv 3. cikkének (6) bekezdésében előírt feltételek teljesülnek.

26 A Bizottság úgy véli, hogy a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontjában szereplő „jelen legyen” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy az az ügyvéd fizikai jelenlétét jelenti. Az e rendelkezésben előírt azon követelmény, hogy az ügyvéd „hatékonyan részt vegyen” a kihallgatáson, megerősíti ezt az értelmezést. E tekintetben az említett rendelkezésben a nemzeti jogra való utalás nem az ügyvéd jelenlétére, hanem kizárólag részvételének módjára vonatkozik. Ráadásul a kihallgatást vagy a tárgyalást illetően a 2013/48 irányelv (25) preambulumbekezdése nem említi a telekommunikáció lehetőségét. Ezen irányelv (24) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy az ügyvédi segítség távolról, azaz telefonon keresztül történő nyújtása csak kivételesen, kisebb súlyú jogsértések esetén lehetséges. Ez a lehetőség azonban egyértelműen azokra az eljárásokra korlátozódik, amelyekben a vádlottat nem hallgatja ki bűnüldöző hatóság.

27 A Bizottság vitatja Magyarország azon érvét is, amely szerint a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdése b) pontjának ezen értelmezése a visszaélés veszélyével járna, és olyan helyzetet teremtene, amelyben a kihallgatásra nem kerülhetne sor időben, ami késleltetné a büntetőeljárást, és hatással lehetne a gyanúsított vagy vádlott, vagy más érintett személyek, például a sértettek egyéb jogaira is. A Bizottság szerint a joggal való visszaélés puszta veszélye nem igazolhatja azt, hogy az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog a 2013/48 irányelv

3. cikkének szövegével és céljával ellentétes, általános feltételtől függjön. Ezen intézmény ugyanis úgy véli, hogy a visszaélés e kockázatának enyhítésére az ügyvéd hivatalból, a gyanúsítottak vagy vádlottak segítése érdekében történő kirendelése helyezhető kilátásba.

28 Ellenkérelmében Magyarország arra hivatkozik, hogy a magyar szabályozás megfelel a 2013/48 irányelv rendelkezéseinek. Ezen irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontja ugyanis kizárólag azt követeli meg, hogy a gyanúsítottak vagy a vádlottak – amennyiben úgy kívánják – ügyvédi segítséget vehessenek igénybe, anélkül azonban, hogy az ügyvédnek mindig személyesen jelen kellene lennie a kihallgatáson. Így e rendelkezésből nem következik, hogy ha az érintett személy nem kíván élni az ügyvéd kihallgatáson való jelenlétéhez való jogával, a kihallgatásra ebben az esetben nem kerülhet sor. Ezenkívül az említett irányelv 3. cikke (3) bekezdése b) pontjának szövegéből, különösen pedig az „[a]mennyiben a kihallgatáson részt vesz ügyvéd” kifejezésből kitűnik, hogy az ügyvédnek nem feltétlenül kell mindig részt vennie a kihallgatáson.

29 Magyarország úgy véli, hogy a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdése b) pontjának a Bizottság által javasolt értelmezése gyakorlatilag kötelezővé tenné az ügyvéd jelenlétét a kihallgatásokon, kivéve akkor, ha az érintett személy erről lemond. Márpedig az, hogy az ügyvéd ténylegesen nincs jelen valamely eljárási cselekményen, nem képezheti az eljárás bármely szakaszában feltétlenül szükséges eljárási cselekmények megtartásának általános akadályát. Az uniós jog nem vezethet ahhoz, hogy a tagállamok számára olyan kötelezettséget írjon elő, amely megakadályozná bármely eljárási cselekmény elvégzését akkor, ha az ügyvéd távolléte annak tudható be, hogy a gyanúsított vagy vádlott szándékosan és rosszhiszeműen járt el. Következésképpen az ügyvéd jelenlétéhez való jog nem minősülhet abszolút jognak, és az EJEB ítélkezési gyakorlata sem ír elő abszolút követelményt arra vonatkozóan, hogy az ügyvédnek jelen kell lennie a kihallgatáson.

30 Magyarország úgy véli, hogy a 2013/48 irányelv 3. cikkének (6) bekezdése az ezen irányelv 3. cikkének (3) bekezdése alóli kivételként nem azokat az eseteket sorolja fel, amelyekben el lehet térni az ügyvéd kötelező jelenlététől a gyanúsított vagy vádlott kihallgatása során, hanem azokat, amelyekben e személy számára nem kell biztosítani az ügyvédi segítség igénybevételének lehetőségét. Így, amennyiben az említett személy lehetőséget kapott arra, hogy ügyvéd jelen legyen, de nem kívánt e joggal élni, az ügyvéd távolmaradása a kihallgatásról – függetlenül annak okától – nem minősül olyan eltérésnek, amelynek meg kellene felelnie a 2013/48 irányelv 3. cikkének (6) bekezdésében foglalt feltételeknek. Nem tekinthető tehát úgy, hogy a magyar szabályozás az e rendelkezés szerinti, az ezen irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontjában megállapított elvtől való eltérés lenne, mivel nem mentesíti a hatóságokat az ügyvéd értesítésére vonatkozó kötelezettség alól, és nem korlátozza az érintett személy azon lehetőségét, hogy az eljárás bármely szakaszában ügyvédet hatalmazzon meg, vagy ügyvéd kirendelését kérje.

31 Magyarország szerint a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy kihallgatására kizárólag akkor kerülhet sor, ha az ügyvédnek az eljárási cselekményen való tényleges részvétele biztosítva volt, azonban az ügyvéd vagy nem kívánt a jelenléthez való jogával élni, vagy részvételét a terhelt nem tartotta szükségesnek. Így a magyar szabályozás kivételesen lehetővé teszi a gyanúsított vagy bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy ügyvéd távollétében történő kihallgatását, ha az ügyvéd az értesítését követő legalább kétórás várakozási időn belül nem jelenik meg a kihallgatáson. Ezenkívül e várakozási idő lejárta nem vonja maga után a kihallgatás megkezdését, mivel az érintett személy a jogairól való tájékoztatását követően megtagadhatja a vallomástételt.

32 Magyarország hozzáteszi, hogy a nemzeti jogalkotó a 2024. november 26-án elfogadott és 2024. december 4-én kihirdetett törvénnyel módosította a Be.-t, amely e törvénybe beillesztette a 387/A. §-t. Ez az új rendelkezés éppen a Bizottság 2013/48 irányelvvel kapcsolatos elvárásainak való megfelelésre irányul, mivel célja az, hogy az ügyvéd távollétében lefolytatott kihallgatásokat övező garanciákat megerősítse, annak ellenére, hogy e tagállam szerint e biztosítékokat a magyar jogszabályok már e módosítást megelőzően is tartalmazták.

33 Válaszában a Bizottság úgy véli, hogy a Be. új 387/A. §-a még mindig nem felel meg a 2013/48 irányelvnek, és semmit nem változtat azon, hogy e törvény 387. §-ának (3) bekezdése az ezen irányelv 3. cikke (6) bekezdésének b) pontjában előírt feltételeken kívül lehetővé teszi a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével észszerűen gyanúsítható személy ügyvéd jelenléte nélküli kihallgatását. Mindenesetre, mivel e 387/A. § 2024. december 4-én, azaz közel két hónappal a jelen kereset benyújtását követően lépett hatályba, a Bíróság nem veheti figyelembe azt, mivel az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a kötelezettségszegés fennállását kizárólag az érintett tagállamban az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártakor fennálló helyzet alapján kell megítélni.

34 Beavatkozási beadványában a Cseh Köztársaság arra hivatkozik, hogy míg a Bizottság a keresetének alátámasztására azzal érvel, hogy az ügyvéd kihallgatáson való jelenlétéhez való jog csak nyomós okokból korlátozható, ezt az érvet nem támasztja alá az EJEB-nek a 2013/48 irányelv 3. cikke alapjául szolgáló ítélkezési gyakorlata. E tekintetben az EJEB 2010. február 23-i Yoldaş kontra Törökország ítéletéből (CE:ECHR:2010:0223JUD 002750304, 52. §) kitűnik, hogy az EJEE 6. cikke (3) bekezdése c) pontjának céljára tekintettel nem az ügyvéd kihallgatáson való tényleges jelenléte a meghatározó, hanem az, hogy az érintett ténylegesen gyakorolhatta az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogát, szabadon megválaszthatta az ügyvédet, aki jelen lehet a kihallgatáson, és hogy e jogról megfelelően tájékoztatták.

35 E tagállam szerint a Bizottság azon érve, amely szerint a visszaélés veszélye orvosolható annak biztosításával, hogy a gyanúsított vagy a vádlott által választott ügyvéd elérhetetlensége esetén hivatalból kirendeljenek egy rendelkezésre álló ügyvédet jogi segítségnyújtás céljából, azt jelentené, hogy a tagállamokat a 2013/48 irányelv alapján arra kötelezném, hogy az említett személy számára hivatalból védőt rendeljenek ki.

36 E beavatkozási beadványra adott válaszában a Bizottság kifejti, hogy amikor az EJEB egy konkrét ügyben jár el, esetről esetre értékeli általában véve a nemzeti eljárás tisztességes voltát. Márpedig más a helyzet a Bíróság előtt a 2013/48 irányelv 3. cikke (6) bekezdésének megsértése miatt indított tagállami kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárásban. Mivel e rendelkezés pontosan meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a tagállamok ideiglenesen eltérhetnek az ezen irányelv 3. cikkének (3) bekezdésében előírt jogok alkalmazásától, minden olyan nemzeti szabályozás, amely nem felel meg e feltételeknek, ellentétes e 3. cikk (6) bekezdésével. Így valamely nemzeti szabályozásnak az említett irányelvvel való összeegyeztethetetlensége önmagában elegendő az irányelv megsértésének megállapításához, anélkül hogy minden egyes esetben értékelni kellene az e nemzeti szabályozás alapján lefolytatott eljárás általában vett tisztességes jellegét.

A Bíróság álláspontja

37 A 2013/48 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése rögzíti azt az alapelvet, amely szerint a gyanúsítottakat és a vádlottakat megilleti az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog abban az időpontban és olyan módon, hogy a gyakorlatban konkrétan és hatékonyan gyakorolhassák a védelemhez való jogukat (2024. május 14-i Stachev ítélet, C-15/24 PPU, EU:C:2024:399, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Ezt az elvet ezen irányelv 3. cikkének (2) bekezdése pontosítja, amelynek értelmében a gyanúsítottak és a vádlottak számára indokolatlan késedelem nélkül, és minden esetben az e rendelkezés a)–d) pontjában felsorolt négy konkrét eseményből a legkorábbi bekövetkezésétől kezdve biztosítani kell az ügyvédi segítség igénybevételének lehetőségét. Ezenkívül az említett irányelv 3. cikke (3) bekezdésének a)–c) pontja meghatározza azokat az elemeket, amelyeket az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog magában foglal (2024. május 14-i Stachev ítélet, C-15/24 PPU, EU:C:2024:399, 48. pont).

39 Így a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében a tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottnak és a vádlottnak joga legyen ahhoz, hogy ügyvédje jelen legyen és hatékonyan részt vegyen a kihallgatáson. Az ügyvéd részvételére a nemzeti jog szerinti eljárásokkal összhangban kerülhet sor, feltéve, hogy ezen eljárások nem sértik az érintett jogok tényleges gyakorlását és lényegét.

40 Bár ily módon – amint arra Magyarország helyesen hivatkozik – a 2013/48 irányelv (25) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (3) bekezdése b) pontjának második mondatából kitűnik, hogy az ügyvédnek a kihallgatáson való „hatékony részvételére” a nemzeti jogban előírt eljárási szabályoknak megfelelően kerül sor, a tagállamok jogára való ezen kifejezett utalás kizárólag az említett „hatékony részvételre” vonatkozik, nem pedig a „jelenlétre”.

41 Ebből egyrészt az következik – amint arra a főtanácsnok az indítványának 47. és 48. pontjában lényegében rámutatott –, hogy a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontjában szereplő, a nemzeti eljárási szabályokra való hivatkozás kizárólag az ügyvédnek a gyanúsított vagy vádlott kihallgatásán való hatékony részvételére vonatkozik. E hivatkozás tehát nem arra irányul, hogy a tagállamok az ezen irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontjában előírt feltételeken kívül korlátozhassák magát az ügyvéd kihallgatáson való jelenlétét, amint azt Magyarország állítja, hanem kizárólag az ügyvéd részvételére vonatkozó részletszabályok meghatározására.

42 Másrészt, mivel a 2013/48 irányelv nem határozza meg a „jelenlét” fogalmát, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azon kifejezések értelmét és terjedelmét, amelyekre az uniós jog semmilyen meghatározást nem ad, és nem utal a tagállamok jogára, az általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentésük szerint kell meghatározni, figyelembe véve azon szövegkörnyezetet, amelyben a kifejezéseket használják, és azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek e kifejezések részét képezik (lásd ebben az értelemben: 2026. július 16-i Knocknamona és Massey ítélet, C-27/25 és C-356/25, EU:C:2026:596, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 E tekintetben mindenekelőtt megjegyzendő, hogy az általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentése szerint a „jelenlét” kifejezés – a „távollét” ellentétes jelentésű kifejezéssel szemben – azt jelenti, hogy valamely személy főszabály szerint fizikailag, vagy személyesen egy adott helyen tartózkodik egy adott időpontban.

44 Továbbá, az említett kifejezés használatát övező szövegkörnyezetet illetően megjegyzendő egyrészt, hogy az többek között a 2013/48 irányelv (25) preambulumbekezdésében szerepel, amely pontosítja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell a gyanúsítottak és a vádlottak ahhoz fűződő jogát, hogy a rendőrség vagy más bűnüldöző vagy igazságszolgáltatási hatóság általi kihallgatása során – ideértve a bírósági meghallgatásokat is – ügyvédje jelen legyen, és azon aktívan részt vegyen.

45 Másrészt ezen irányelv (30) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (5) bekezdéséből kitűnik, hogy amennyiben a gyanúsított vagy vádlott nagy földrajzi távolságban található, a tagállamok ideiglenesen és kizárólag a tárgyalást megelőző szakaszban eltérhetnek e személy azon jogától, hogy a szabadságelvonás megkezdését követően indokolatlan késedelem nélkül ügyvédi segítséget vehessen igénybe, de az ezen ideiglenes eltérés időtartama alatt az illetékes hatóságok többek között nem hallgathatják ki az említett személyt. Ebből következik, hogy az e 3. cikk értelmében vett „ügyvédi segítség igénybevételéhez” főszabály szerint az szükséges, hogy az ügyvéd fizikailag jelen legyen a gyanúsított vagy vádlott kihallgatásán.

46 Ezenkívül az említett irányelv (23) és (44) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (3) bekezdésének a) pontja lényegében azt mondja ki, hogy biztosítani kell, hogy a gyanúsítottnak vagy vádlottnak joga legyen az őt képviselő ügyvéddel négyszemközt beszélni és kommunikálni, adott esetben a rendőrség vagy más bűnüldöző vagy igazságügyi hatóság általi kihallgatás megkezdését megelőzően is. Ebből következik, hogy az uniós jogalkotó meg kívánta különböztetni e személyeknek az ügyvédjükkel való „kommunikációhoz való jogát”, amely távközlési eszközök révén is gyakorolható, az ezen ügyvéddel való „négyszemközti beszédhez való joguktól”, amely éppen ellenkezőleg, főszabály szerint az ügyvéd személyes jelenlétét követeli meg. Ugyanez vonatkozik az ügyvéd kihallgatáson való jelenlétére is, amelyen hatékonyan részt kell tudnia venni.

47 Végül, a 2013/48 irányelv célkitűzéseit illetően, ezen irányelv (4), (6) és (54) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy az irányelv célja többek között a büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének érvényre juttatása, amelynek előfeltétele a tagállamok egymás büntető igazságszolgáltatási rendszerébe vetett kölcsönös bizalma. Ebből az is következik, hogy az uniós jogalkotó figyelembe vette azt, hogy e kölcsönös bizalom megerősítéséhez részletes szabályokra van szükség a többek között a Chartából, valamint az EJEE-ből eredő eljárási jogok és garanciák védelme terén.

48 E tekintetben az EJEB kimondta, hogy a gyanúsított számára biztosítani kell, hogy ügyvédje fizikailag jelen legyen az első rendőrségi kihallgatásán és az azt követő, a bírósági eljárást megelőzően lefolytatott kihallgatásán. E jelenlétnek lehetővé kell tennie az ügyvéd számára, hogy tényleges és konkrét, nem pedig pusztán elvont segítséget nyújtson, és különösen, hogy gondoskodhasson arról, hogy a kihallgatott gyanúsított védelemhez való joga ne sérüljön (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2018. november 9., Beuze kontra Belgium, CE:ECHR:2018:1109JUD 007140910, 134. §; EJEB, 2019. május 23., Doyle kontra Írország, CE:ECHR:2019:0523JUD 005197917, 74. §; EJEB, 2019. június 4., Farrugia kontra Málta, CE:ECHR:2019:0604JUD 006304113, 97. §; EJEB, 2022. január 18., Atristain Gorosabel kontra Spanyolország, CE:ECHR:2022:0118JUD 001550815, 49. §.)

49 E körülmények között úgy kell tekinteni, hogy az ügyvéd „jelenlétének” a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében vett fogalma azt jelenti, hogy a gyanúsítottnak és a vádlottnak joga van ahhoz, hogy a kihallgatáson az ügyvédje főszabály szerint személyesen jelen legyen.

50 Mindemellett nem zárható ki, hogy bizonyos kivételes körülmények között az ügyvéd jelenléte más, többek között digitális eszközök útján is biztosítható, feltéve hogy biztosított a védelemhez való jog teljes és hatékony gyakorlása.

51 Az ügyvéd kihallgatáson való jelenlétéhez való jogtól azonban ideiglenesen el lehet térni. Így a 2013/48 irányelv 3. cikke (6) bekezdésének megfelelően a tagállamok kivételes körülmények esetén és kizárólag a tárgyalást megelőző szakaszban ideiglenesen eltérhetnek az ezen irányelv 3. cikkének (3) bekezdésében előírt jogok alkalmazásától, amennyiben ezt az adott ügy sajátos körülményeire tekintettel az e 3. cikk (6) bekezdésének a) és b) pontjában említett két „nyomós ok” egyike alátámasztja. Ezen okok közül az első ahhoz kapcsolódik, hogy „sürgősen meg kell akadályozni a valamely személy életét, szabadságát vagy testi épségét fenyegető, súlyosan hátrányos következmények bekövetkeztét”. A második ok akkor fordulhat elő, ha „a nyomozó hatóságok azonnali intézkedése elengedhetetlen ahhoz, hogy megakadályozzák a büntetőeljárás érdemi veszélyeztetését”.

52 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a magyar szabályozás azt írja elő, hogy a nyomozó hatóság vagy az ügyészség megkezdheti a gyanúsított kihallgatását, ha a meghatalmazott vagy kirendelt ügyvéd az értesítését követő legalább kétórás várakozási időn belül nem jelenik meg.

53 Ebből következik, hogy a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontjából eredő követelményekkel ellentétben e szabályozás nem biztosítja az ügyvéd jelenlétét és a kihallgatáson való hatékony részvételét.

54 Meg kell továbbá határozni, hogy e szabályozás a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontjában foglalt kötelezettségtől való olyan ideiglenes eltérésként értelmezhető-e, amely megfelel az ezen irányelv 3. cikkének (6) bekezdésében előírt feltételeknek. E tekintetben meg kell állapítani, hogy az említett szabályozás általános jelleggel eltér a gyanúsítottak vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személyek ügyvéd jelenlétében történő kihallgatáshoz való jogától, amennyiben az ügyvéd az értesítését követő legalább kétórás várakozási időn belül nem jelenik meg a kihallgatáson, anélkül hogy erre az eltérésre a 2013/48 irányelv 3. cikkének (6) bekezdésében foglalt feltételek, és különösen az e 3. cikk a), illetve b) pontjában említett két nyomós ok egyike vonatkozna.

55 Márpedig ezen irányelv rendszeréből és célkitűzéseiből kitűnik, hogy az irányelv 3. cikkének (5) és (6) bekezdése kimerítően felsorolja azokat az ideiglenes eltéréseket, amelyeket a tagállamok az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog tekintetében biztosíthatnak (2020. március 12-i VW [Ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog a meg nem jelenés esetén] ítélet, C-659/18, EU:C:2020:201, 42. pont).

56 Ami a 2013/48 irányelv rendszerét illeti, ezen irányelv 3. cikkének (6) bekezdését mint a 3. cikkének (1)–(3) bekezdésében megállapított elvektől eltérést biztosító rendelkezést szigorúan kell értelmezni. Egyébiránt ezen irányelvnek „Az ideiglenes eltérések alkalmazásának általános feltételei” című 8. cikke az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogra vonatkozóan kizárólag az ezen irányelv 3. cikkének (5) vagy (6) bekezdésében előírt eltéréseket említi. A 2013/48 irányelv (30)–(32) preambulumbekezdése szintén csak ezekre az eltérésekre utal (2020. március 12-i VW [Ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog a meg nem jelenés esetén] ítélet, C-659/18, EU:C:2020:201, 43. pont).

57 A 2013/48 irányelv célkitűzéseit illetően egyrészt annak (4) és (6) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy ezen irányelv célja többek között a tagállamok egymás büntető igazságszolgáltatási rendszerébe vetett kölcsönös bizalmának megerősítése a büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének érvényesítése érdekében, amelynek foka nagymértékben függ számos tényezőtől, így a gyanúsítottak és a vádlottak jogait garantáló mechanizmusoktól. Másrészt ezen irányelv (8) és (52) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy az irányelv célja az is, hogy biztosítsa a gyanúsítottak vagy vádlottak tisztességes eljáráshoz való jogának az Unió egészében közös szintjét, többek között a büntetőeljárás során az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogot illetően.

58 Márpedig a 2013/48 irányelv 3. cikkének olyan értelmezése, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy az e 3. cikkben kimerítő jelleggel felsoroltakon kívül más eltéréseket is előírjanak az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog alkalmazását illetően, ellentétes lenne e célkitűzésekkel, valamint ezen irányelv rendszerével és e 3. cikk szövegével, és megfosztaná e jogot hatékony érvényesülésétől (2020. március 12-i VW [Ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog a meg nem jelenés esetén] ítélet, C-659/18, EU:C:2020:201, 45. pont).

59 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely általános jelleggel lehetővé teszi, hogy a gyanúsítottakat vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személyeket ügyvéd távollétében hallgassák ki, ha az ügyvéd az értesítését követő legalább kétórás várakozási idő lejártakor nem jelenik meg, nem tartozik az e jogtól való ideiglenes eltérés 2013/48 irányelvben kimerítően felsorolt okai közé, és ennélfogva sérti az ezen irányelvnek a 3. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (6) bekezdésének b) pontját, mivel az ügyvéd kihallgatáson való jelenlétéhez és hatékony részvételéhez való jogtól való ezen eltérés nem függ annak megállapításától, hogy a nyomozó hatóságok azonnali intézkedése elengedhetetlen ahhoz, hogy megakadályozzák a büntetőeljárás érdemi veszélyeztetését.

60 A Magyarország egyetlen érve sem teheti kérdésessé ezt a következtetést.

61 Egyrészt el kell utasítani Magyarország azon érvét, amely szerint az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jognak a jelen ítélet 59. pontjában említett korlátozása igazolt a gyanúsított vagy bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy őrizetbe vétele esetén, mivel a magyar szabályozásnak megfelelően ebben az esetben az őrizetbe vett személyt a fogva tartása kezdetétől számított 24 órán belül ki kell hallgatni, és az őrizet legfeljebb 72 óráig tarthat. E tagállam szerint következésképpen fennáll a büntetőeljárás akadályozásának veszélye, amely igazolja a kihallgatás lefolytatását abban az esetben, ha a terhelt nem hatalmazott meg ügyvédet, vagy az ügyvéd nem jelenik meg az előírt határidőn belül.

62 Kétségtelen, hogy a 2013/48 irányelv (28) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a gyanúsított vagy a vádlott szabadságának elvonása esetén a tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket, hogy az ilyen személy ténylegesen gyakorolni tudja az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogát, többek között az ügyvédi segítség megszervezésével, ha az ilyen személynek nincs ügyvédje, kivéve, ha erről a jogáról lemondott.

63 Mindazonáltal, amint arra a Bizottság helyesen hivatkozik, több, a 2013/48 irányelv követelményeinek megfelelő lehetőség kínálkozik az érintett tagállam számára annak érdekében, hogy kezelje a büntetőeljárás akadályozásának abból eredő kockázatát, hogy a gyanúsított vagy vádlott nem hatalmazott meg ügyvédet, vagy hogy a meghatalmazott ügyvéd nem jelent meg az előírt határidőn belül. Mindenekelőtt, a 2013/48 irányelv 3. cikkének (6) bekezdésében említett

kivételes körülmények között, különösen, ha a nyomozó hatóságok azonnali intézkedése elengedhetetlen a büntetőeljárás érdemi veszélyeztetésének megakadályozásához, e hatóságok ügyvéd távollétében is lefolytathatják a kihallgatást. Továbbá, ha e feltételek nem teljesülnek, és ha az illetékes hatóságok mégis szükségesnek tartják a kihallgatást, hivatalból kirendelhetnek egy rendelkezésre álló ügyvédet annak orvoslására, hogy a gyanúsított vagy vádlott nem hatalmazott meg ügyvédet, vagy hogy a meghatalmazott ügyvéd nem tud jelen lenni e kihallgatáson. Végül, ha a gyanúsított vagy vádlott az ezen irányelv 9. cikkében előírt feltételek mellett lemond az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogáról, a kihallgatásra ügyvéd távollétében is sor kerülhet.

64 Ezeknek a különböző lehetőségeknek a fennállása arra utal, hogy a 2013/48 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének b) pontjában előírt ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog tiszteletben tartása nem vonja elkerülhetetlenül maga után az érintett tagállam azon kötelezettségét, hogy hivatalból ügyvédet rendeljen ki az őrizetbe vett személy kihallgatása során történő segítségnyújtásra.

65 Következésképpen nem állítható, hogy a kihallgatás ügyvéd távollétében történő lefolytatása igazolható lenne azzal a körülménnyel, hogy az, hogy a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy nem hatalmazott meg ügyvédet, vagy hogy ez utóbbi nem jelent meg az előírt határidőn belül, e gyanúsított vagy e személy halogató szándékát tükrözi, és veszélyeztetheti a büntetőeljárás lefolytatását.

66 Másrészt Magyarországnak a Be. új 387/A. §-ának elfogadására alapított érvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a kötelezettségszegés fennállását a tagállamban az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártakor fennálló helyzet alapján kell megítélni, a későbbi változásokat pedig a Bíróság nem veheti figyelembe (2025. augusztus 1-jei Bizottság kontra Spanyolország [A munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv] ítélet, C-70/24, EU:C:2025:615, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

67 A jelen ügyben a Bizottság a 2023. július 14-i indokolással ellátott véleményben felhívta Magyarországot, hogy az e véleményben említett kötelezettségeinek az indokolással ellátott vélemény kézhezvételétől számított két hónapon belül tegyen eleget.

68 Ebből következik, hogy a jelen ügyben Magyarország nem vitathatja eredményesen a kötelezettségeinek megsértését a Be. 2024. december 4-én, vagyis e határidő lejártát követően közzétett módosítására hivatkozva.

69 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy Magyarország – mivel nem fogadta el a 2013/48 irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (6) bekezdése b) pontjának való megfeleléshez szükséges rendelkezéseket – nem teljesítette az ezen irányelvből eredő kötelezettségeit.

A 2013/48 irányelv 9. cikke átültetésének hiányára alapított, második kifogásról

A felek érvei

70 Keresetlevelében a Bizottság arra hivatkozik, hogy Magyarország nem teljesítette a 2013/48 irányelvből eredő kötelezettségeit, mivel nem ültette át jogrendjébe ezen irányelv 9. cikkét. A magyar jog ugyanis nem írja elő, hogy a gyanúsítottakat vagy vádlottakat tájékoztatni kell az

ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról való lemondás lehetséges következményeiről, amint azt az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontja előírja, és/vagy az eredeti döntésüknek az említett irányelv 9. cikkének (3) bekezdése szerinti visszavonásának lehetőségéről.

71 Ezen intézmény szerint a magyar jog által a gyanúsítottaknak és a vádlottaknak biztosított azon lehetőség, hogy ne éljenek az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogukkal, ugyanazon következményekkel jár, mint az e jogról való formális lemondás, így az ilyen lehetőségre a 2013/48 irányelv 9. cikkében előírt, többek között az e jogról való lemondásra vonatkozó követelményeknek kell vonatkozniuk, máskülönben e követelményeket megkerülnék, vagy legalábbis súlyosan veszélyeztetnék.

72 Az e 9. cikkben szereplő „lemondás” kifejezés ugyanis úgy értelmezendő, hogy az magában foglalja mind az említett jogról való formális, mind pedig informális lemondást.

73 A Bizottság szerint a 2013/48 irányelv szerinti jogokat konkrét és hatékony módon kell biztosítani, ezért lehetővé kell tenni a gyanúsítottak és a vádlottak számára, hogy az eljárás valamennyi szakaszában megalapozott döntést hozhassanak a védelmükről. E célból a magyar jogrendszernek, amely az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogot illetően a gyanúsított vagy vádlott által szabadon gyakorolható, elidegeníthetetlen jogra utal, megfelelő biztosítékokat kell nyújtania e személyek számára, amikor úgy döntenek, hogy nem élnek ezzel a joggal, mivel ez a döntés azt eredményezi, hogy hatékony ügyvédi védelem nélkül maradnak.

74 Ellenkérelmében Magyarország arra hivatkozik, hogy a Be. rendelkezései teljes körű tájékoztatást írnak elő a gyanúsított vagy vádlott jogaira és kötelezettségeire vonatkozóan. E tekintetben e tagállam azt állítja, hogy a gyanúsítottaknak és a vádlottaknak valójában nincs lehetőségük arra, hogy lemondjanak az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogukról, mivel e jog a magyar jogban elidegeníthetetlen jog. Így, ha a védő részvétele kötelező, az illetékes hatóságok védőt rendelnek ki jogi segítségnyújtásra. Ezzel szemben, ha a védő részvétele nem kötelező, a gyanúsítottak vagy vádlottak szabadon dönthetnek arról, hogy kívánnak-e ügyvédi segítséget igénybe venni, illetve kérhetik védő kirendelését. Az ügyvédi segítség igénybe nem vételére vonatkozó döntés tehát nem minősül az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról való lemondásnak, hanem egyszerűen azt mutatja, hogy a gyanúsítottak vagy vádlottak nem kívánnak élni e jogukkal.

75 Következésképpen nem szükséges átültetni a 2013/48 irányelv 9. cikkét a magyar jogrendbe, mivel nem állhat fenn olyan helyzet, amelyben a gyanúsítottak vagy vádlottak érvényesen lemondhatnának az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, és amely megkövetelné, hogy tájékoztassák őket e lehetőségről.

76 Magyarország továbbá arra hivatkozik, hogy bár a Be. rendelkezései már lehetővé teszik a gyanúsítottak vagy vádlottak számára, hogy teljes körű tájékoztatást kapjanak a védelemhez való jogukról, a számukra nyújtott tájékoztatás terjedelmét a Be. új 387/A. §-a pontosította. E rendelkezésből kitűnik, hogy e személyeket tájékoztatni kell arról, hogy akár ügyvédjük távolléte miatt is megtagadhatják a vallomástételt, és bármikor kérhetik védő jelenlétét. Így, ha az érintett személy kijelenti, hogy nem kíván vallomást tenni, ez az új paragrafus előírja, hogy a kihallgatást be kell fejezni. Ezzel szemben, ha e személy a védő távollétében a – vallomástétel megtagadásához való jogra vonatkozó – tájékoztatást követően vallomást tesz, ezen új cikk szerint úgy tekintendő, hogy ezt a tények teljes ismeretében teszi, és lemond az ügyvéd jelenlétéről, ebből következően pedig arról a jogáról, hogy kizárólag ügyvéd jelenlétében válaszoljon a kérdésekre. A Be. új 387/A. §-a tehát a gyanúsítottak és vádlottak számára a védő

távollétében lefolytatott kihallgatás során nyújtandó biztosítékok megerősítésére irányul annak érdekében, hogy a magyar szabályozás még inkább megfeleljen a Bizottság által támasztott követelményeknek.

A Bíróság álláspontja

77 Elöljáróban, a jelen ítélet 66–68. pontjában szereplőkkel azonos okokból el kell utasítani Magyarországnak a Be. új 387/A. §-ának elfogadására alapított érvét.

78 Kizárólag az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejárta előtt hatályban lévő nemzeti szabályozást kell tehát figyelembe venni.

79 A 2013/48 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése két feltételt ír elő azzal kapcsolatban, hogy a gyanúsított vagy vádlott adott esetben lemondhasson az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogáról.

80 Így e rendelkezés a) pontja értelmében a gyanúsítottnak vagy vádlottnak tájékoztatást kell kapnia az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog tartalmáról és az e jogról való lemondás lehetséges következményeiről, mindamellett hogy e tájékoztatásnak – akár szóban, akár írásban történik – egyértelműnek és kellő terjedelműnek kell lennie, valamint azt egyszerű és közérthető nyelven kell közölni. Ezenkívül az említett rendelkezés b) pontja értelmében a lemondásnak önkéntesnek és egyértelműnek kell lennie.

81 A 2013/48 irányelv 9. cikkének (3) bekezdése értelmében a tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsított vagy vádlott a lemondást a későbbiekben a büntetőeljárás során bármikor visszavonhassa, valamint hogy a gyanúsítottat vagy a vádlottat erről a lehetőségről tájékoztassák.

82 E tekintetben, még ha a magyar jogban az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog elidegeníthetetlen jognak is minősül, nem vitatott, hogy a gyanúsítottak vagy vádlottak dönthetnek úgy, hogy nem élnek e jogukkal. Márpedig, amint arra a Bizottság helyesen hivatkozott, a gyanúsított vagy vádlott azon döntése, hogy nem él e jogával, azzal a következménnyel jár, hogy e személy ügyvédi védelem nélkül marad. Következésképpen, amint arra a főtanácsnok az indítványának 90. és 91. pontjában rámutatott, ez a döntés gyakorlatilag ugyanazzal a hatással jár, mint a 2013/48 irányelv 9. cikke értelmében vett lemondás.

83 Magyarország azon érvét illetően, amely szerint a büntetőeljárás során az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról való lemondás formálisan nem ismert e tagállamban, emlékeztetni kell arra, hogy az, hogy egy adott tagállamban nem létezik bizonyos jogi fogalom, nem mentesítheti az említett tagállamot azon kötelezettsége alól, hogy ezen irányelv valamennyi rendelkezése megfelelő átültetésének biztosítása érdekében törvényi, rendeleti és közigazgatási intézkedéseket hozzon. Ugyanis mind a jogbiztonság elve, mind pedig az irányelvek teljes jogi, és nemcsak tényleges érvényesülése biztosításának a szükségessége megköveteli, hogy valamennyi tagállam az irányelvvel érintett területen kötelező rendelkezéseket előíró, egyértelmű, pontos és átlátható jogi szabályozás keretében átvegye a szóban forgó irányelv előírásait. Ez a kötelezettség azért hárul a tagállamokra, hogy elkerüljék az ezen államokban egy adott időpontban fennálló helyzet megváltozását, és hogy biztosítsák, hogy az uniós jog minden jogalanya – beleértve azon tagállamok jogalanyait is, amelyekben az irányelv hatálya alá tartozó bizonyos jogi fogalom nem létezik – minden körülmények között egyértelműen és pontosan ismerje jogait és kötelezettségeit (lásd analógia útján: 2025. augusztus 1-jei Bizottság kontra Spanyolország [A munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv] ítélet, C-70/24, EU:C:2025:615, 64. pont).

84 Következésképpen meg kell állapítani, hogy Magyarország – mivel az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártáig nem fogadta el a 2013/48 irányelv 9. cikkének a jogrendjébe történő átültetéséhez szükséges jogszabályi rendelkezéseket – nem teljesítette az ezen irányelvből eredő kötelezettségeit.

85 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy Magyarország azáltal, hogy nem fogadta el egyrészt a 2013/48 irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (6) bekezdése b) pontjának, másrészt pedig ezen irányelv 9. cikkének való megfeleléshez szükséges rendelkezéseket, nem teljesítette az említett irányelvből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

86 A Bíróság eljárási szabályzata 138. cikkének (1) bekezdése alapján a pervesztes fél viseli a költségeket, ha a pernyertes fél ezt kérte. Magyarországot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségein felül ezen intézmény részéről felmerült költségek viselésére.

87 Az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése alapján az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket. Következésképpen a Cseh Köztársaság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) Magyarország azáltal, hogy nem fogadta el egyrészt a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról szóló, 2013. október 22-i 2013/48/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikke (6) bekezdése b) pontjának, másrészről pedig az ezen irányelv 9. cikkének való megfeleléshez szükséges rendelkezéseket, nem teljesítette az említett irányelvből eredő kötelezettségeit.

2) A Bíróság Magyarországot kötelezi a saját költségein felül az Európai Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

3) A Cseh Köztársaság maga viseli a saját költségeit.

Jarukaitis Frendo Jääskinen

Condinanzi Kornezov

Kihirdetve Luxembourgban, a 2026. október 22-i nyilvános ülésen.

V. Di Bucci
hivatalvezető

I. Jarukaitis
tanácselnök